

OKRUŽNI SUD U BANJALUCI

BROJ: 11 0 U 010548 12 U

Dana, 22.10.2013.godine

Okružni sud u Banjaluci, i to sudija Kudrić Snježana, kao sudija pojedinac, uz učešće Vucelja Nade kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženja građana „Borba protiv korupcije Transparency internacional Bosne i Hercegovine“ sa sjedištem u Banjaluci, Gajeveva broj 2, koju zastupa Đikić Emir u svojstvu zakonskog zastupnika (u daljem tekstu: tužitelj) a istog punomoćnik

protiv Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove (u daljem tekstu: tuženi), zbog „ćutanja administracije“ dana 22.10.2013. godine, donio je

PRESUDA

Tužba se uvažava i slijedom toga nalaže se Ministarstvu za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, odluči o žalbi i zahtjevu tužitelja.

Obrazloženje

Iz navoda tužbe, zaprimljene kod ovog suda dana 10.10.2012. godine, proizilazi da je tužitelj pokrenuo upravni spor protiv tuženog iz razloga što tuženi, u zakonom predviđenom roku, nije odgovorio na njegov zahtjev za pristup informacijama od dana 27.07.2012. godine. U tužbi navodi da se tuženom obratio da mu dostave posjedovne listove za 44 (po imenice i sa navođenjem jedinstvenog matičnog broja) određena fizička lica u skladu sa članom 3 Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 20/01) zbog povrede člana 14 navedenog Zakona a u skladu sa članom 25 istog i članom 206 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07, 50/10) tužitelj je uložio žalbu drugostpenom organu zbog „ćutanja administracije“, pa kako tuženi nije odgovorio smatra da se radi o „ćutanju administracije“ te predlaže da se tužba uvaži i naloži tuženom da omogući pristupi informacijama i donese odgovarajuću odluku u skladu sa članom 31 stav 4 Zakona o upravnim sporovima Republike Srpske.

U odgovoru na tužbu tužena navodi da ostaje kod svih navoda iz akta koji je ova uprava dostavila instituciji Ombudsmena za ljudska prava BiH od 12.10.2012. godine odnosno da tuženi postupa u skladu sa odredbama zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 20/01 i mišljenjem Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH, jer je za davanje ličnih podataka iz evidencija koje vode tuženi neophodno odobrenje osoba čiji se podaci daju pa prema tome tuženi nije u mogućnosti da izda tražene podatke za 44 lica koji se nalaze u zahtjevu tužitelja od 27.07.2012. godine.

Razmotrivši tužbu, po odredbama člana 30. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS) i odgovor tuženog, ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz slijedećih razloga:

Iz spisa predmetne upravne stvari proizilazi da je tužilac zahtjevom od 27.07.2012. godine zatražio da mu sud u skladu sa Zakonom o katastru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 60/11) i Zakona o zemljišnim knjigama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 74/02 i 119/08) dostavi posjedovne listove, listove nepokretnosti i izvoda zemljišno-knjižnih uložaka za 44 poimenice navedena fizička lica. Podneskom od 15.08.2008. godine tužitelj je ispravio datum zbog administrativne greške pri slanju zahtjeva, obzirom da je isti bio naslovljen na dan 27.07.2011. godine a da se radi o faktičkom datumu otposljanja 27.07.2012. godine. Dana 06.09.2012. godine tužitelj je uložio žalbu zbog „ćutanja administracije“ zbog nedonošenja odluke o zahtjevu iz razloga što je istekao rok obavještenja shodno članu 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 20/01) te uzimajući uobzir član 25 navedenog Zakona vezi sa članom 26 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07, 50/10). Ujedno se navodi da su se obratili Ombudsmanu za ljudska prava u Bosni i Hercegovini, zbog davanja preporuka u konkretnom slučaju. U spisu se i zatiče preporuka ove institucije broj Ž-BI-05-638/12 od 25.02.2013. godine, broj preporuke; P-32/13 te ista data direktoru tužene da preduzme sve potrebne radnje sa ciljem zakonite primjene odredbi Zakona o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske, da donese odluku o zahtjevu za pristup informacijama podnosioca žalbe od 27.07.2012. godine i da u roku od 30 dana saglasno članu 32. stav 1 Zakona o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, obavijesti Ombudsmene BiH o realizaciji ove preporuke.

Prema odredbi člana 7. ZUS-a upravni spor se može voditi samo protiv konačnog upravnog akta. Kao izuzetak od tog principa, članom 8. istog zakona, predviđena je mogućnost pokretanja upravnog spora i kada nadležni organ o zahtjevu, odnosno o žalbi stranke nije donio odluku, tzv. „ćutanje administracije“. Pošto se nesporno radi o „ćutanju administracije“ povodom podnesenog zahtjeva i žalbe tužioca to je neosnovan navod tuženog da sud nije nadležan da odlučuje u ovoj pravnoj stvari.

Sud podsjeća da je odredbom člana 17. stav 1. ZUS-a propisano da ako drugostepeni organ nije u roku od 60 dana, ili u posebnom propisu određenom kraćem roku, donio rješenje po žalbi stranke protiv rješenja prvostepenog organa, a ne donese ga ni u daljem roku od 15 dana po ponovljenom traženju, stranka može pokrenuti upravni spor kao da joj je žalba odbijena, a stavom 2. istog člana propisano je da na način regulisan u stavu 1. tog člana može postupiti stranka i kada po njenom zahtjevu nije donio rješenje prvostepeni organ u roku utvrđenom zakonom, protiv čijeg akta nema mjesta žalbi.

Prema odredbi člana 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama svako fizičko i pravno lice ima pravo na pristup informacijama, koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima obavezu da objavi takve informacije. To pravo podliježe samo formalnim ograničenjima kako je to utvrđeno ovim zakonom. Zahtjev za pristup informacijama u smislu člana 11. stav 1. Zakona o slobodi pristupa informacijama podnosi se onom javnom organu za kojeg podnosilac zahtjeva smatra da je nadležan, odnosno da posjeduje traženu informaciju. Ako javni organ, koji primi zahtjev, nije nadležan, on će u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva, shodno članu 12. stav 1. ovog zakona, proslijediti zahtjev nadležnom organu i dopisom o tome obavijestiti podnosioca zahtjeva. Zahtjev se ne prosljeđuje ako se u navedenom vremenskom periodu utvrdi da je tražena informacija pod kontrolom javnog organa, koji je primio zahtjev, a nadležni javni organ, nakon što je obaviješten o pojedinostima ovog zahtjeva, nema prigovora da javni organ, koji je primio zahtjev, obradi takav zahtjev. Javni organ koji je primio zahtjev smatra se nadležnim javnim organom i obrađuje zahtjev u smislu člana 14. ovog zakona. Na osnovu člana 14. citiranog zakona nadležni javni organ po prijemu zahtjeva preduzima sve redovne mjere da prikupi zahtijevane informacije i razmotri sve činjenice i okolnosti koje su značajne za obradu zahtjeva. Dakle, tuženi organ je bio obavezan da tužiocu dostavi tražene informacije ukoliko je u posjedu

takvih informacija i ako se ne radi o izuzecima iz člana 5.-8. pomenutog zakona, ili u slučaju nenadležnosti da zahtjev uputi nadležnom organu i o tome obavijesti podnosioca zahtjeva. Ako tuženi organ u postupku pokrenutom po zahtjevu podnosioca za dostavljanje traženih informacija, zaključi da može djelimično udovoljiti zahtjevu, ili ako odbije zahtjev dužan je donijeti rješenje (u zakonu pogrešno navedeno dopis), jer se u skladu sa članom 190. i 208. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 13/02 i 87/07, bez kasnijih izmjena i dopuna objavljenih u „Službenom glasniku Republike Srpske“, broj 50/10 – u daljem tekstu: ZOUP-u) o zahtjevu stranke odlučuje rješenjem, odnosno zaključkom, koje treba da sadrži sve one elemente koji su navedeni u članu 14. stav 3. Zakona o slobodi pristupa informacijama. Pošto tužilac nakon podnošenja zahtjeva za pristup informacijama nije dobio odgovor na postavljeni zahtjev, dana 07.08.2012. godine podnio je urgenciju tuženom te žalbu 30.08.2012. godine zatražio odlučivanje po žalbi i zahtjevu, to je tužilac iscrpio uslove propisane članom 17. ZUS-a za podnošenje tužbe zbog „ćutanja administracije“. Stoga nisu osnovani prijedlozi tuženog da sud tužbu odbaci, kao nedopuštenu.

Sud ukazuje da je svrha i cilj donošenja Zakona o slobodi pristupa informacijama upravo ta da javnost ima kontrolu nad izvršavanjem javne vlasti od strane javnih organa s obzirom da informacije u smislu člana 1. ovog zakona, a kojima raspolažu javni organi imaju karakter javnog dobra. Postoji opravdani interes da građani dobiju na uvid informacije kojima raspolaže javni organ, jer javni interes može nadjačati razloge za neobjavljivanje traženih informacija. Princip maksimalnog objelodanjivanja informacija predstavlja jedan od fundamentalnih principa svakog demokratskog društva. Ovim će se smanjiti podnošenje pojedinačnih zahtjeva. Organi vlasti moraju preduzeti određene korake u smislu širenja ključnih informacija u javnosti. U Preporuci Rec (2002) Komiteta ministara SE, koju je prihvatila i Bosna i Hercegovina, zemlje članice su prihvatile obavezu da garantuju svakom licu na svojoj teritoriji da može ostvariti pristup dokumentima koji se nalaze u posjedu javnih organa vlasti. Ovo pravo pristupa informacijama može se ograničiti samo ako se radi o: a) nacionalnoj bezbjednosti, odbrani i međunarodnim odnosima, b) javnoj bezbjednosti, prevenciji, istraživanju i procesuiranju kriminalnih aktivnosti, c) privatnosti, d) komercijalnom i drugom ekonomskom interesu bilo javnom, bilo privatnom, e) jednakosti strana u sudskom postupku, f) zaštiti prirode, g) inspekciji, kontroli i superviziji javnih organa vlasti, h) ekonomskoj, monetarnoj i kursnoj politici i i) povjerljivosti odluka unutar ili između javnih organa vlasti u vezi internih priprema vlasti o određenoj stvari pod uslovom da je to ograničenje jasno precizirano zakonom, da je neophodno u jednom demokratskom društvu i da je proporcionalno cilju. Međutim, pristup informacijama, iako postoje gore navedena ograničenja, neće biti uskraćen ako je javni interes da se objelodane te informacije veći od štete koja bi nastupila otkrivanjem informacija.

Postupajući po zahtjevu podnosioca, organ će u pravilu obezbijediti informaciju podnosiocu zahtjeva u obliku i na način u kojem je ona zahtijevana. Ako postoje zabrane za pristup dijelu dokumenta, onda će organ dozvoliti djelimičan pristup dokumentu. U obrazloženju rješenja će se naznačiti zbog čega je pristup kompletnom dokumentu, odnosno pojedinim njegovim dijelovima odbijen. Podnosilac zahtjeva ima pravo podnošenja žalbe protiv takve odluke. U pouci se mora jasno naznačiti kome se podnosi žalba i u kom roku. Ako nadležni javni organ ne odgovori na zahtjev podnosioca za pristup informacijama u zakonskom roku, podnosilac ima pravo podnošenja žalbe nadležnom organu (u pravilu je to funkcioner javnog organa) zbog „ćutanja organa“ u skladu sa relevantnim odredbama ZOUP-u, koje odredbe se supsidijarno primjenjuju na ona pitanja koja nisu Zakonom o slobodi pristupa informacijama uređena ili su parcijalno uređena. Zakon o slobodi pristupa informacijama nije odredio rok u kojem organ treba odlučiti po žalbi, ali sud smatra, s

obzirom da citirana Preporuka predviđa hitno postupanje, da taj rok ne bi trebao biti duži od 15 dana.

S obzirom na navedeno, sud nalazi da je tužba „zbog ćutanja administracije“ opravdana pa je odlučeno kao u izreci presude na osnovu ovlašćenja iz člana 31. stav 4. ZUS-a.

Zapisničar
Vucelja Nada

S u d i j a
Kudrić Snježana

